

บทที่ 4

ผลการประเมิน

การประเมินผลการฝึกอบรมนักร้องในภาคตะวันตก ของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งผลการประเมินออกเป็น 6 ประการคือ

1. ผลการประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม ในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน ของครูประถมศึกษา
2. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคตะวันตก
3. ผลการประเมินพฤติกรรมในขณะที่ฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคตะวันตก
4. ผลการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับแนวทางการเรียนการสอนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคตะวันตก
5. ผลการประเมินผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคตะวันตก
6. ผลการติดตามประเมินผลการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคตะวันตก

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาสภาพการใช้สื่อการสอนของครูที่ผ่านการฝึกอบรมนักร้องในครั้งนี้ด้วย

ผลการประเมินการฝึกอบรมนักร้องในภาคตะวันตกมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครูประถมศึกษา ในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา แบ่งเป็น 2 ประการคือ

1.1 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมกับความจำเป็นในการฝึกอบรม ดังแสดงในตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมกับความจำเป็น
ในการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม	ความจำเป็นในการฝึกอบรม
<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายแนวคิดและสาระสำคัญของ การนำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ชัดเจน 2. แสดงความรู้สึกรู้สึกหรือความสำนึกต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบ บทบาท และคุณธรรมของครูได้ตามความเป็นจริง และสามารถแสดง ความมั่นใจ ภูมิใจในสถานภาพวิชาชีพครู 3. แสดงพฤติกรรมอันพึงประสงค์ คือ มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนครูที่มาร่วมรับการฝึกอบรมด้วยกันและพร้อมที่จะร่วมมือกันทำงานตามบทบาท หน้าที่ให้สำเร็จ 4. นำวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในโรงเรียนประถมศึกษา 5. วิเคราะห์และปรับปรุงข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น 6. ประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนในการจัดกิจกรรมและบริการที่ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนอย่างได้ผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2. ครูต้องการแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง 3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และมีความแตกต่างกันมากตามสภาพภูมิศาสตร์และขนาดของโรงเรียน 4. มีความจำเป็นที่ต้องสร้างเสริมคุณธรรมเพื่อให้ครูเกิดกำลังใจในการสอนนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 5. การฝึกอบรมครูเฉพาะจุดในเฉพาะเรื่องไม่สามารถเกิดผลทันกับความต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูทั่วประเทศ

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม มีความสอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรม ดังนี้คือ

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมข้อที่ 1 สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อที่ 1

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมข้อที่ 2 สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อที่ 4

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมข้อที่ 3 สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อที่

4 และ 5

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมข้อที่ 4 สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อที่

2, 3 และ 4

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมข้อที่ 5 สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อที่

1, 2 และ 3

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมข้อที่ 6 สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อที่

3 และ 5

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม มีความสอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมทุกประการ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ในการประเมินที่กำหนดไว้

1.2 ผลการเปรียบเทียบระหว่างกระบวนการจัดเตรียมการฝึกอบรมกับระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากล พบว่า การฝึกอบรมนาร่องในครั้งนี้ได้ดำเนินการครบตามกระบวนการฝึกอบรมที่เป็นสากล ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ว่า กระบวนการจัดเตรียมการฝึกอบรมดำเนินการครบตามกระบวนการฝึกอบรมที่เป็นสากล 11 ขั้นตอน คือ การกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรม การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม การสร้างเครื่องมือสำหรับประเมินโครงการฝึกอบรม การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน การเลือกและจัดลำดับเนื้อหาสาระในหลักสูตร การกำหนดเทคนิควิธีการฝึกอบรม การกำหนดอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การผลิตเอกสารในการฝึกอบรม การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม การคัดเลือกผู้ดำเนินการฝึกอบรม และการประเมินโครงการฝึกอบรมและติดตามผล

ก) การกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรม

ความจำเป็นในการฝึกอบรมของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษานั้น ได้กำหนดขึ้นจากการรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา

ปัญหาการใช้หลักสูตรที่เกิดขึ้นในปัจจุบันอย่างเป็นระบบแล้วนำมากำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมคือ

1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้
2. ครูต้องการแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และมีความแตกต่างกันมากตามสภาพภูมิศาสตร์และขนาดของโรงเรียน
4. มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างเสริมคุณธรรมเพื่อให้ครูเกิดกำลังใจในการสอนนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
5. การฝึกอบรมครูเฉพาะจุดในเฉพาะเรื่องไม่สามารถเกิดผลกับความต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูทั่วประเทศ

สรุปได้ว่าโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาได้กำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมไว้ ซึ่งทุกข้อแสดงถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดการฝึกอบรมครูประถมศึกษา

ข) การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ได้กำหนดขึ้นเพื่อมุ่งปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาารวม 6 ข้อ กล่าวคือ เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้วครูมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. อธิบายแนวคิดและสาระสำคัญของ การนำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ชัดเจน
2. แสดงความรู้สึกรู้สึกหรือความสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ บทบาท และคุณธรรมของครูได้ตามความเป็นจริง และสามารถแสดงความมั่นใจ ภูมิใจในสถานภาพวิชาชีพครู
3. แสดงพฤติกรรมอันพึงประสงค์ คือมีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนครูที่มาร่วมรับการฝึกอบรมด้วยกัน และพร้อมที่จะร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ให้สำเร็จ
4. นำวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในโรงเรียนประถมศึกษา

5. วิเคราะห์และปรับปรุงข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ของคนที่ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

6. ประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนในการจัดกิจกรรมและบริการที่ส่งเสริม
พัฒนาการทุกด้านของนักเรียนอย่างได้ผล

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมทุกข้อได้ครอบคลุมถึงการแก้ปัญหาประสิทธิภาพ
การเรียนการสอนของครูประถมศึกษาตามที่ได้ระบุไว้

ค) การสร้างเครื่องมือสำหรับประเมินระบบการฝึกอบรม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มอบหมายให้คณะกรรมการ
ประเมินโครงการทำหน้าที่ในการประเมินโครงการพร้อมทั้งสร้างเครื่องมือในการประเมินด้วยคือ

1. แบบวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมกับ
ความจำเป็นของการฝึกอบรม

2. แบบวิเคราะห์กระบวนการจัดการฝึกอบรมเปรียบเทียบกับระบบการฝึก
อบรมที่เป็นสากล

3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรม

4. แบบสังเกตพฤติกรรมในขณะฝึกอบรม

5. แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอน

6. แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

7. แบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

8. แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน

9. แบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

ในชั้นเรียน

คณะกรรมการประเมินโครงการได้สร้างเครื่องมือสำหรับการประเมินระบบ
การฝึกอบรมตลอดจนติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรม เครื่องมือนี้ได้สร้างขึ้น
เพื่อประเมินโครงการได้อย่างครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการประเมินทุกประการ นอกจากนี้
ผู้ดำเนินการฝึกอบรมหรือคณะปฏิบัติงานโครงการยังได้สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการ
ฝึกอบรมในช่วงแรก และในทุก ๆ วันของการฝึกอบรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้ให้ครูผู้เข้ารับ

การฝึกอบรมทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมการประเมินผลประจำวันด้วยการประเมินผลการฝึกอบรมปากเปล่า ซึ่งนับเป็นสิ่งที่ดีมากเพื่อผู้ดำเนินการฝึกอบรมจะได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการฝึกอบรมในวันต่อ ๆ ไปด้วย

ง) การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน

โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินในแง่ของประสิทธิผลจากการฝึกอบรม โดยกำหนดสัดส่วนของประสิทธิผลจากการฝึกอบรมในด้านคุณธรรม ทักษะการปฏิบัติ และความรู้เป็นสัดส่วน 3 : 2 : 1 เพราะโครงการนี้มีความเชื่อพื้นฐานอยู่ว่า ครูประถมศึกษามีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรที่อยู่แล้วแต่ขาดทักษะการปฏิบัติ และเจตคติที่ดี ส่วนคณะกรรมการประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน ดังนี้คือ

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมมีความสอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมทุกข้อ
2. กระบวนการจัดเตรียมการฝึกอบรม ดำเนินการครบตามกระบวนการฝึกอบรมที่เป็นสากลโดยประเมินตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้
  - 2.1 กำหนดความจำเป็นของการฝึกอบรม
  - 2.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
  - 2.3 สร้างเครื่องมือสำหรับประเมินระบบการฝึกอบรม
  - 2.4 การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน
  - 2.5 การเลือกและจัดลำดับเนื้อหาสาระในหลักสูตร
  - 2.6 กำหนดเทคนิควิธีในการฝึกอบรม
  - 2.7 กำหนดอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม
  - 2.8 การผลิตเอกสารในการฝึกอบรม
  - 2.9 การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม
  - 2.10 การคัดเลือกผู้ดำเนินการฝึกอบรม
  - 2.11 การประเมินโครงการฝึกอบรมและติดตามผล

3. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่ำร้อยละ 75 มีความพึงพอใจที่ต่อการฝึกอบรมในทุกข้อของแบบสอบถามความพึงพอใจ
4. ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน มีส่วนร่วมในการฝึกอบรมทุกกิจกรรมของการฝึกอบรม
5. คะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรมไม่ต่ำกว่า 15% ของคะแนนเต็ม
6. คะแนนเฉลี่ยของการวัดความเชื่อหลังการฝึกอบรมมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของการวัดความเชื่อก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
7. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่ตั้งไว้อย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนกิจกรรมในแบบสังเกต แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์รวมกัน

จ) การเลือกและจัดลำดับเนื้อหาสาระในหลักสูตร

การเลือกเนื้อหาสาระเพื่อบรรจุในหลักสูตรการฝึกอบรม หลักสูตรนี้มุ่งเน้นด้านคุณธรรมและการฝึกปฏิบัติ มากกว่าการให้เนื้อหาความรู้ โดยจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรม การฝึกปฏิบัติและความรู้เนื้อหา เป็นอัตราส่วน 3:2:1 ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นวิธีการและเทคนิคของการจัดกิจกรรมทั่วไป ซึ่งครูสามารถนำไปใช้สอนในกลุ่มประสบการณ์ใด ๆ ก็ได้ คณะปฏิบัติงานได้เลือกเนื้อหาที่เห็นว่าครูจำเป็นต้องมี ต้องรู้และต้องทำได้เท่านั้น และจัดเนื้อหาที่เอื้อต่อการทำความเข้าใจกับผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมและบริการสนับสนุนการเรียนการสอน

ขั้นตอนในการเลือกและพัฒนาเนื้อหาในหลักสูตร

1. การศึกษา วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สภาพปัจจุบันและปัญหาการฝึกอบรมครูประถมศึกษา หลักสูตรการฝึกอบรม บทเรียนสำเร็จรูป
2. การรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
3. การประชุมคณะปฏิบัติงานเลือกหัวข้อเรื่อง วิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญ กำหนดขอบข่ายและกำหนดลำดับเนื้อหา ปรับปรุงและเขียนเนื้อหา ตลอดจน

แนวคิด เพื่อใช้เป็นหลักสูตรการฝึกอบรม

ลำดับเนื้อหาสาระในหลักสูตร คณะปฏิบัติงานได้จัดลำดับไว้ดังนี้คือ

1. ความรับผิดชอบและคุณธรรมของครูประถมศึกษา ในด้านคุณธรรมของครู การสร้างความศรัทธาในอาชีพครู และความคาดหวังของสังคมต่อครูประถมศึกษา
2. การนำหลักสูตรไปใช้
3. หลักการสอน
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
7. กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน
8. ความรับผิดชอบและคุณธรรมของครูประถมศึกษา ในด้านหน้าที่และความรับผิดชอบของครู

แสดงว่าโครงการนี้ได้ดำเนินการเลือกเนื้อหาสาระบรรจุในหลักสูตรการฝึกอบรม อย่างเป็นระบบตามลำดับขั้นตอน และจัดลำดับเนื้อหาสาระในหลักสูตรได้ดีมาก เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการประถมศึกษา ในอันที่จะส่งผลถึงประสิทธิภาพการเรียน การสอนของครูประถมศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม

จ) การกำหนดเทคนิควิธีในการฝึกอบรม

วิธีการฝึกอบรม ใช้วิธีให้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาชุดฝึกอบรม ด้วยตนเองซึ่งเป็นสื่อหลัก และสื่อเสริมได้แก่ เทปโทรทัศน์ สไลด์ และแผ่นใส ทำกิจกรรม ฝึกปฏิบัติในชุดฝึกอบรมนำแบบฝึกปฏิบัติในชุดฝึกอบรมไปฝึกปฏิบัติที่โรงเรียน ร่วมกิจกรรม นันทนาการและกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม โดยมีวิทยากรเป็นผู้ดำเนินการอบรม อำนวยความสะดวก ชี้แจงการใช้ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง ให้บริการและใช้เทปโทรทัศน์ สไลด์ และแผ่น โปร่งใส ตลอดจนการจัดกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม

การจัดช่วงเวลาของการฝึกอบรมแบ่งเป็น 3 ช่วงคือ

ช่วงที่ 1 ใช้เวลา 3 วัน ที่หน่วยฝึกอบรมเป็นช่วงที่ให้ครูศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง และสื่อเสริม

ช่วงที่ 2 ใช้เวลา 9 วัน ให้ครูนำแบบฝึกปฏิบัติในชุดฝึกอบรมไปฝึกปฏิบัติที่โรงเรียน

ช่วงที่ 3 ใช้เวลา 2 วัน ให้ครูนำผลการฝึกปฏิบัติมารายงาน ณ จุดอบรมเดิม

จะเห็นได้ว่า การฝึกอบรมตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของ
เรูประถมศึกษาได้กำหนดเทคนิควิธีในการฝึกอบรมไว้อย่างชัดเจนและมีความเป็นไปได้อย่างมาก
ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามเทคนิควิธีที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นเทคนิควิธีการฝึกอบรมที่ใหม่ และไม่
เหมือนกับการฝึกอบรมที่ผ่าน ๆ มา

ข) การกำหนดอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีดังนี้คือ

1. ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง จำนวน 20 เล่ม
2. เทปโทรทัศน์ 10 เรื่อง
3. สไลด์ เทป 10 เรื่อง
4. แผ่นโปสเตอร์ 20 แผ่น

สำหรับค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตกได้แบ่งเป็น

ค่าเบี้ยเลี้ยง	39,928 บาท
ค่าที่พัก	9,880 บาท
ค่าพาหนะ	12,660 บาท
ค่าน้ำมันรถ	803 บาท
ค่าวัสดุ	425 บาท
ค่าเบ็ดเตล็ด	800 บาท
รวมทั้งสิ้น	66,496 บาท

การฝึกอบรมครั้งนี้ เสียค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 66,496 บาท ค่าใช้จ่ายต่อ 1 คน
เป็นเงิน 545.05 บาท จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จ่ายเป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ
และค่าที่พัก ส่วนค่าใช้จ่ายที่จ่ายเพื่อการฝึกอบรมโดยตรงนั้นใช้จำนวนน้อย ที่เป็นเช่นนี้เพราะ
ว่าต้องจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พักและค่าพาหนะให้แก่ผู้ดำเนินการฝึกอบรมระดับจังหวัดจำนวน
9 คน จาก 5 จังหวัดในภาคตะวันตกและจังหวัดสุพรรณบุรี (หรือ 6 จังหวัดในเขตการศึกษา
5 นั่นเอง)

ข) การผลิตเอกสารในการฝึกอบรม

1. เอกสารแผ่นพับ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา
2. เอกสารคู่มือผู้ดำเนินการฝึกอบรม
3. เอกสารเพลงและเทปซึ่งเป็นเพลงที่เป็นผลงานการฝึกปฏิบัติของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมและเพลงที่ผู้ดำเนินการฝึกอบรมจัดเพิ่มเติมให้

ฅ) การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม

การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำร่องในภาคตะวันตก คณะปฏิบัติงานโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ได้คัดเลือกแบบเจาะจงเป็นครูในกลุ่มโรงเรียนวังศาลา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรีจำนวน 128 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ

1. เป็นกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดที่มีสภาพภูมิศาสตร์ ความเป็นอยู่ของประชากร อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ ลักษณะสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคตะวันตกได้

2. เป็นกลุ่มโรงเรียนในอำเภอที่มีลักษณะกึ่งชุมชน เมืองกึ่งชุมชนชนบท

3. เป็นกลุ่มโรงเรียนที่ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง เป็นส่วนใหญ่ มีสถานที่สำหรับการฝึกอบรม รวมถึงบริการทางโสตทัศนูปกรณ์

จะเห็นได้ว่า คณะปฏิบัติงานมีเกณฑ์ที่ดีในการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ฉ) การคัดเลือกผู้ดำเนินการฝึกอบรม

ผู้ดำเนินการฝึกอบรมทั้ง 5 คนเป็นส่วนหนึ่งของคณะปฏิบัติงานโครงการได้คัดเลือกมาจากข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หัวหน้าโครงการเป็นผู้คัดเลือกจากผู้สมัคร โดยมีเกณฑ์ดังนี้

1. คณะปฏิบัติงานจะต้องประกอบด้วย ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น จิตวิทยา การวัดและประเมินผลการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา การประถมศึกษา การจัดการกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น โดยอย่างน้อยต้องจบการศึกษาระดับปริญญาโท

2. ประกอบด้วยผู้ที่มาจากภูมิภาคต่าง ๆ กัน

3. ประกอบด้วยผู้ที่มีวัยต่าง ๆ กัน
  4. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นวิทยากรอบรมได้
- ฎ) การประเมินโครงการฝึกอบรมและติดตามผล

ผู้วิจัยได้ทำการประเมินโครงการฝึกอบรมและติดตามผล โดยประยุกต์ใช้ขั้นตอนการประเมินโครงการฝึกอบรม ตามแนวคิดของโดนัลด์ แอล เคอร์คแพ็ททริก ซึ่งได้ทำการประเมินอย่างเป็นระบบตามลำดับขั้นตอนของารประเมิน

ตารางที่ 7 สรุปการเปรียบเทียบระหว่างกระบวนการจัดเตรียมการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตกกับระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากล

ระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากล	กระบวนการจัดเตรียมการฝึกอบรมนําร่อง ในภาคตะวันตก	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. กำหนดความจำเป็นของการฝึกอบรม	✓	
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	✓	
3. สร้างเครื่องมือสำหรับประเมินระบบการฝึกอบรม	✓	
4. การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน	✓	
5. การเลือกและจัดลำดับเนื้อหาสาระในหลักสูตร	✓	
6. กำหนดเทคนิควิธีในการฝึกอบรม	✓	
7. กำหนดอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	✓	
8. การผลิตเอกสารในการฝึกอบรม	✓	
9. การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม	✓	
10. การคัดเลือกผู้ดำเนินการฝึกอบรม	✓	
11. การประเมินโครงการฝึกอบรมและติดตามผล	✓	

จากตารางที่ 7 สรุปได้ว่าการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตกมีกระบวนการจัดเตรียมการฝึกอบรมครบถ้วนตามระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากล เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

จึงถือได้ว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ดีในแง่ของกระบวนการจัดเตรียมการฝึกอบรม

2. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม
นําร่องในภาคตะวันตก

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมในวัน
สุดท้ายของการฝึกอบรมคือวันที่ 2 ช่วงที่ 3 โดยมีเกณฑ์ในการประเมินคือ ผู้เข้ารับการฝึก
อบรมร้อยละ 75 มีความพึงพอใจที่ดีต่อการฝึกอบรมของแต่ละข้อในแบบสอบถาม ดังมีรายละเอียด
ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรม
นําร่องในภาคตะวันตก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	102	90.27
2. การฝึกอบรมครั้งนี้ช่วยแก้ปัญหาทางการเรียนการสอนได้	99	87.61
3. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถสร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมได้ดี	111	98.23
4. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมอธิบายได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย	104	92.04
5. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีความเป็นกันเองกับท่าน	111	98.23
6. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมอำนวยความสะดวกแก่ท่าน	109	96.46
7. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถจัดการฝึกอบรมได้อย่างราบรื่น	107	94.69
8. ท่านมีความศรัทธาในตัวผู้ดำเนินการฝึกอบรม	107	94.69
9. ขั้นตอนในการฝึกอบรมต่อเนื่องและสอดคล้องกัน	97	85.84
10. ท่านชอบวิธีการฝึกอบรมแบบนี้	90	79.65
11. ถ้ามีการจัดการฝึกอบรมแบบนี้อีกท่านอยากแนะนำให้เพื่อนครูมา เข้ารับการฝึกอบรม	105	92.92
12. กิจกรรมสอดแทรกระหว่างการฝึกอบรมน่าสนใจ	101	89.38
13. ท่านมีความพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมสอดแทรก	89	78.76

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
14. การออกแบบรูปแบบของชุดฝึกอบรมน่าสนใจ	109	96.46
15. ภาพประกอบในชุดฝึกอบรมน่าสนใจ	104	92.04
16. ตัวอักษรในชุดฝึกอบรมมีความชัดเจน	109	96.46
17. เนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรมสอดคล้องกับคุณธรรมแนวคิดที่เป็นประโยชน์	110	97.35
18. ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระ กิจกรรมและแบบฝึกปฏิบัติ ในชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสม	103	91.15
19. ท่านมีความสุขในขณะศึกษาชุดฝึกอบรม	61	53.98 *
20. ชุดฝึกอบรม เทปโทรทัศน์ สไลด์ และแผ่นใสที่น่าสนใจ	41	36.28 *
21. เทปโทรทัศน์ สไลด์ และแผ่นใสมีจำนวนเพียงพอสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	44	38.94 *
22. เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	48	42.48 *
23. สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	66	58.41 *
24. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบ เพิ่มขึ้น	106	93.81
25. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนเพิ่มขึ้น	107	94.69
26. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านเกิดทักษะในการจัดการเรียน การสอนเพิ่มขึ้น	102	90.27
27. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน	108	95.58
28. การฝึกอบรมครั้งนี้ท่านคิดว่าจะปรับปรุงการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ	109	96.46

* ข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าคำตอบข้อ 1 ถึง 18 และข้อ 24 ถึง 28 รวม 23 ข้อ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมตั้งแต่ร้อยละ 78.76 ถึง 98.23 ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่ำร้อยละ 75 มีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมในแต่ละข้อของแบบสอบถาม และอยู่ในระดับความพึงพอใจตั้งแต่มากถึงมากที่สุด ถ้าต่ำกว่านั้นคือตั้งแต่น้อยที่สุดถึงปานกลางถือว่าเป็นความพึงพอใจที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงว่าการฝึกอบรมครั้งนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมดี เชื่อว่าการฝึกอบรมครั้งนี้ช่วยแก้ปัญหาทางการเรียนการสอนได้ ส่วนในด้านของผู้ดำเนินการฝึกอบรมนั้น สามารถสร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมได้ดี อธิบายได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย มีความเป็นกันเองและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นอย่างดี สามารถจัดการฝึกอบรมได้อย่างราบรื่น มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกัน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจึงเกิดความศรัทธาในตัวผู้ดำเนินการฝึกอบรม และชอบวิธีการฝึกอบรมแบบนี้ ถ้ามีการจัดการฝึกอบรมแบบนี้อีกผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยากแนะนำเพื่อนครูให้มาเข้ารับการฝึกอบรม ในด้านกิจกรรมสอดแทรกระหว่างการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นว่าน่าสนใจมีความพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ส่วนในด้านชุดฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสนใจในรูปแบบ ภาพประกอบ ตัวอักษรชัดเจน เนื้อหาสาระมีการสอดแทรกคุณธรรม แนวคิดที่เป็นประโยชน์ ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระ กิจกรรม และแบบฝึกปฏิบัติ มีความเหมาะสมดี การฝึกอบรมครั้งนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นว่าทำให้เกิดความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ได้รับความรู้ เกิดทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น และจะปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ในข้อที่ 19-23 ค่าร้อยละของจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน คือมีค่าร้อยละ 36.28 ถึง 58.41 ซึ่งเป็นความพึงพอใจที่ต่ำกว่าเกณฑ์ในด้านสื่อเสริม เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม สถานที่ และความรู้สึกรู้สึกที่มีความสุขในขณะศึกษาชุดฝึกอบรม

ตารางที่ 9 ข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ควรขยายเวลาในการฝึกปฏิบัติที่โรงเรียนของการฝึกอบรมช่วงที่ 2 เป็น 3 สัปดาห์	31
2. ควรมีการฝึกอบรมเช่นนี้อีกเพราะทำให้พฤติกรรมการเรียนการสอนได้พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ	19
3. เทปโทรทัศน์ สไลด์ และแผ่นใสภาพและเสียงไม่ค่อยชัด	13
4. ไม่ควรอบรมในวันหยุด	7
5. ควรเพิ่มกิจกรรมนันทนาการในขณะฝึกอบรม	5

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องการให้เพิ่มระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติที่โรงเรียนเป็น 3 สัปดาห์ ควรมีการฝึกอบรมเช่นนี้อีกเพราะทำให้พฤติกรรมเรียนการสอนได้พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ควรเพิ่มกิจกรรมนันทนาการในขณะฝึกอบรมและไม่ควรอบรมในวันหยุด สำหรับเทปโทรทัศน์ สไลด์และแผ่นใสภาพและเสียงไม่ค่อยชัดเจน

สรุป ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตก มีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือมีความพึงพอใจ 23 ข้อใน 28 ข้อ แต่ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่มีใครมีความพึงพอใจการฝึกอบรมในเรื่องจำนวนและความน่าสนใจของเทปโทรทัศน์ สไลด์ และแผ่นใส รวมทั้งในด้านเวลาและสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม

3. ผลการประเมินพฤติกรรมในขณะฝึกอบรมของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตก

การประเมินพฤติกรรมในขณะฝึกอบรมนี้ ประเมินจากจำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละวัน โดยการสังเกตตามกระบวนการฝึกอบรม ช่วงที่ 1 จำนวน 3 วันและช่วงที่ 3 จำนวน 2 วัน รวมทั้ง 2 ช่วงดังกล่าวจำนวน 5 วัน จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาจไม่เท่ากันทุกวัน ผลการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่อไปนี้ มีเกณฑ์ในการประเมินคือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมในการฝึกอบรมปรากฏผลดังตารางที่ 10, 11, 12, 13 และ 14 ดังนี้

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของครูที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของการฝึกอบรมช่วงที่ 1 วันที่ 1
(N= 122)

กิจกรรมในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา	115	94.26
2. การรับการปฐมนิเทศและฟังคำชี้แจงวิธีศึกษาชุดฝึกอบรม	122	100
3. การทำแบบทดสอบก่อนฝึกอบรม	122	100
4. การเข้าร่วมกิจกรรมแรกพบ	119	97.54
5. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 1 เปลวเทียนที่ต้านลม	122	100
6. การศึกษาเทปโทรทัศน์เรื่องครูคือปูชนียบุคคล	114	93.44
7. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 2 เข้มทิศทางการศึกษา	122	100
8. การศึกษาสไลด์เรื่องเจตนารมณ์ของหลักสูตร	122	100
9. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 3 แคร์เรือจ้างเหรียญทอง	122	100
10. การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ	-	- *
11. การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลประจำวัน	122	100

* งดกิจกรรมนันทนาการเพราะเวลาไม่พอ

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ในช่วงที่ 1 วันที่ 1 ของการฝึกอบรม มีครูเข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 95.31 ของจำนวนครูทั้งหมด 128 คน กิจกรรมการฝึกอบรมที่ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมคือ การรับการปฐมนิเทศและฟังคำชี้แจงวิธีศึกษาชุดฝึกอบรม

การทำแบบทดสอบก่อนฝึกอบรม การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 1 เปลวเทียนที่ต้านลม การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 2 เข้มทิศทางการศึกษา การศึกษาสไลด์เรื่องเจตนารมณ์ของหลักสูตร การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 3 แคร์เรือจ้างเหรียญทอง และการเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลประจำวัน นอกจากนี้มีจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 115 คนหรือร้อยละ 94.26 ของจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมในวันแรกนั้นมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา

มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 119 คนหรือร้อยละ 97.54 ที่เข้าร่วมกิจกรรมแรกพบ และมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 114 คนหรือร้อยละ 93.44 ที่เข้าร่วมการศึกษาเทปโทรทัศน์เรื่อง ครัวคือปูชนียบุคคล ครูจำนวนหนึ่งไม่ได้ศึกษาเพราะกำลังเขียนรายงานการเดินทางซึ่งต่อเนื่องมาจากตอนพักกลางวัน การศึกษาเทปโทรทัศน์นั้นเริ่มต้นช้ากว่ากำหนดครึ่งชั่วโมงเพราะต้องคอยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเขียนรายงานการเดินทางให้เสร็จก่อน บางคนรับประทานอาหารเช้าแล้วมาเขียนช้า บางคนเขียนผิด ๆ ถูก ๆ จึงต้องแก้ไขทำให้เสียเวลาในการศึกษาเทปโทรทัศน์ไปบ้าง ตลอดทั้งวันของการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการสนทนาแสดงความสัมพันธ์กันภายในกลุ่มระดับปานกลาง การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีน้อยเพราะต่างคนต่างมุ่งศึกษาและทำกิจกรรม กิจกรรมช่วงเช้าเป็นไปตามแผนราบริบต์ดีผิดกับช่วงบ่ายคือเทปโทรทัศน์ที่ได้ฉายเรื่องครัวคือปูชนียบุคคลแทนเรื่องคุณธรรมของครู เนื่องจากทางโครงการจัดทำไม่ทันการฝึกอบรมนำร่อง และเสียเวลาในการเขียนรายงานการเดินทางตอนพักกลางวันจึงต้องเลื่อนเวลาของกิจกรรมต่าง ๆ ในตอนบ่ายเป็นเหตุให้ต้องงดกิจกรรมนันทนาการ จุดเด่นของการฝึกอบรมในวันนี้ได้แก่ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ ให้ความสนใจตั้งใจศึกษาชุดฝึกอบรมอย่างจริงจัง มีผู้สังเกตการณ์จำนวน 9 คนช่วยในการดูแลครูให้คำปรึกษาและร่วมกิจกรรมกับผู้ดำเนินการฝึกอบรมช่วยให้บรรยากาศครึกครื้น จุดอ่อนคือสถานที่เพียงพอในการนั่งรวมกลุ่มโดยใช้เก้าอี้ที่มีที่รองเขียนแต่มีไม่ครบสำหรับทุกคน มีประมาณ 25 คนที่ต้องนั่งรวมกลุ่มกันโดยใช้โต๊ะนักเรียนเป็นที่วางชุดฝึกอบรมในการศึกษา และบ่นว่าเมื่อยคอมมากถ้าไม่มีที่วางหนังสือ ถ้าทุกคนลุกขึ้นจัดแถวเรียงเดียวให้เป็นวงกลมใหญ่ 1 วงรอบห้อง สถานที่ไม่กว้างขวางพอให้ยืนได้หมดต้องยืนเบียดกันบ้างเพราะคนจำนวนมาก สถานที่จึงไม่ค่อยสะดวกในการปฏิบัติกิจกรรมแรกพบ ประกอบกับผู้ดำเนินการฝึกอบรมไม่ได้เตรียมความพร้อมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมจึงเกิดความวุ่นวายสับสนในการหากลุ่มตามคำสั่งของกิจกรรมแรกพบ ซึ่งคำสั่งไม่ชัดเจนคือพอ ส่วนในช่วงบ่ายอากาศร้อน บรรยากาศในการศึกษาเคร่งเครียดมากไม่มีกิจกรรมนันทนาการ การศึกษาชุดฝึกอบรมในช่วงบ่ายจึงมีผู้ศึกษาไม่ทันเวลาในเล่มที่ 2 จำนวน 4 คน เพราะอายุมากแล้วอ่านไม่ทันเพื่อน และเล่มที่ 3 ศึกษาไม่ทัน 1 คนเพราะป่วย

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของครูที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของการฝึกอบรมช่วงที่ 1 วันที่ 2

(N = 122)

กิจกรรมในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา	122	100
2. การเข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า ทบทวนชุดฝึกอบรมเล่มที่ 4	115	94.26
3. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 5 สอนอย่างไรให้ใฝ่รู้	122	100
4. การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่องการจัดกิจกรรมกลุ่มวิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	122	100
5. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 6 ความพร้อมนั้นสำคัญใจน	122	100
6. การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม	122	100
7. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 7 สี่กลยุทธ	122	100
8. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 8 ดวงมณีที่ล้ำค่า	122	100
9. การศึกษาเทปโทรทัศน์เรื่อง การสอนโดยใช้การแสดงบทบาท	122	100
10. การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ	82	67.21
11. การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลประจำวัน	122	100

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ในช่วงที่ 1 วันที่ 2 ของการฝึกอบรมมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 95.31 ของจำนวนครูทั้งหมด ในจำนวนนี้ทุกคนมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา กิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้แก่ การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 5 สอนอย่างไรให้ใฝ่รู้ เล่มที่ 6 ความพร้อมนั้นสำคัญใจน เล่มที่ 7 สี่กลยุทธ เล่มที่ 8 ดวงมณีที่ล้ำค่า การศึกษาเทป-โทรทัศน์ การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมและการเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลประจำวัน สำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมจำนวน 115 คน หรือร้อยละ 94.26 ที่เหลือนั่งจดเพลง บางคนนั่งเฉย ๆ ไม่ทำท่าไม่ร้องเพลง เช่นเดียวกับกิจกรรมนันทนาการที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่ปฏิบัติตามท่าทางที่ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสาธิต ลงยืนดูเฉย ๆ บางเพราะมองไม่ค่อยถนัดคนมากยืนบังกัน

ก่อนนัดคนมาขึ้นบังคับกัน จึงมีผู้ปฏิบัติกิจกรรมนี้เพียง 82 คนหรือร้อยละ 67.21 บรรยายภาพในการฝึกอบรมของวันนี้มีความสุขสนุกสนานเฮฮาว่าวันแรก การสนทนาที่แสดงความสัมพันธ์ในกลุ่มมีปานกลาง การให้ความช่วยเหลือกันมีปานกลาง กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปตามแผนราบรื่นดี ยกเว้นการศึกษาเทปโทรทัศน์ที่ฉายเรื่องการจัดกิจกรรมกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต แทนการฉายสไลด์เรื่องเตรียมความพร้อม ซึ่งเป็นกิจกรรมในช่วงเช้า และช่วงบ่ายได้ฉายเรื่อง การสอนโดยใช้การแสดงบทบาท ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหาในชุดฝึกอบรม จุดเด่นของการฝึกอบรมคือ สมาชิกตั้งใจอ่านมากขึ้น บรรยายภาพในกลุ่มเฮฮาว่าวันแรก มีกิจกรรม-นันทนาการและกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสร้างความครื้นเครงกันเองในกลุ่มตน และผู้สังเกตการณ์ได้ช่วยสร้างบรรยากาศให้สนุกโดยช่วยในด้านเครื่องดนตรีให้จังหวะเร้าใจสนุกสนานดี ได้ช่วยร่วมร้องเพลงและสาธิตท่าทางประกอบ จุดด้อยของการฝึกอบรมคือเรื่องเวลาของการดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตามแผนมักจะช้ากว่ากำหนด เช่น ในช่วงเช้ามีกิจกรรมยามเช้าและการทบทวนชุดฝึกอบรมเล่มที่ 4 โดยการสุ่มให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมออกมารายงานผลการศึกษา ปรากฏว่าเมื่อผู้ใดถูกมอบหมายให้รายงานมักจะเขินอายไม่ค่อยกล้าออกมาพูดโดยเฉพาะผู้หญิง จึงทำให้เสียเวลาไปบ้าง แต่ในช่วงบ่ายฉายเทปโทรทัศน์ก่อนกำหนดครึ่งชั่วโมงคือฉายเวลา 12.30 น. ซึ่งการดำเนินเรื่องไม่ค่อยน่าสนใจ และทำให้กิจกรรมอื่น ๆ ต้องเลื่อนเวลาตามไปด้วย ส่วนการศึกษาชุดฝึกอบรมนั้นทุกคนศึกษาทันเวลา

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของครูที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของการฝึกอบรมครั้งที่ 1 วันที่ 3

(N = 120)

กิจกรรมในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา	118	98.33
2. การเข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า ทบทวนชุดฝึกอบรมเล่มที่ 9 และ 10	110	91.66
3. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 11 ในโลกแห่งจินตนาการ	120	100
4. การศึกษาเทปโทรทัศน์เรื่อง กลยุทธ์การสอน	116	96.66
5. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 12 กลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มสำคัญ	120	100
6. การศึกษาสไลด์เรื่อง การทำความสะอาด	110	91.66

กิจกรรมในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
7. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 13 คุณครูช่วยหนูด้วย	120	100
8. การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่องการวัดและประเมินผล	120	100
9. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 14 สอบเพื่อสอน	120	100
10. การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลประจำวัน	120	100
11. การเข้าร่วมกิจกรรมอำลา	120	100

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าในช่วงที่ 1 วันที่ 3 ของการฝึกอบรม มีครูเข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 120 คนหรือร้อยละ 93.75 ของจำนวนครูทั้งหมด ในจำนวนนี้มีผู้มาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลาจำนวน 118 หรือร้อยละ 98.33 กิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีส่วนร่วมทุกคนคือ การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 11 ในโลกแห่งจินตนาการ เล่มที่ 12 กลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มสำคัญ เล่มที่ 13 คุณครูช่วยหนูด้วย เล่มที่ 14 สอบเพื่อสอน การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่องการวัดและประเมินผล การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลประจำวัน และกิจกรรมอำลา ส่วนกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมไม่ครบทุกคนคือ การเข้าร่วมกิจกรรมยามเช้าและทบทวนชุดฝึกอบรม เล่มที่ 9 และ 10 มีผู้เข้าร่วม 110 คนหรือร้อยละ 91.66 การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่องกลยุทธ์การสอนมีผู้เข้าร่วม 116 คนหรือร้อยละ 96.66 การศึกษาสไลด์ เรื่องการทำความสะอาดมีผู้เข้าร่วม 110 คนหรือร้อยละ 91.66 ตลอดการฝึกอบรมมีการสนทนาแสดงความสัมพันธ์ภายในกลุ่มในระดับปานกลาง การให้ความช่วยเหลือกันปานกลาง การดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตามแผน ไม่ค่อยตรงเวลาเนื่องจากต้องยืดหยุ่นในกิจกรรมนั้นหนทางการเพราะผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวนมาก การศึกษาเทปโทรทัศน์และสไลด์เปลี่ยนเรื่องจากเดิม เนื่องจากโครงการผลิตไม่ทันจึงต้องหาเรื่องใหม่แทน และในช่วงบ่ายของการศึกษาเทปโทรทัศน์นั้นมีการจ่ายค่าพาหนะให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย ดังนั้นการชมเทปโทรทัศน์จึงชมไม่ตลอดรายการ แต่ทุกคนได้ชมจนจบ จุดเด่นของการฝึกอบรมคือ ในการศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 11 มีการสรุปอภิปรายผลกันภายในกลุ่ม ผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้ให้บางกลุ่มที่ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศลงไปในชั้นล่างของห้องประชุมได้จึงทำให้บรรยากาศดีขึ้น ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตั้งใจศึกษายิ่งขึ้นและมีผู้สังเกตการณ์ 9 คนช่วยให้คำ

ปรึกษาแนะนำด้วยช่วยให้บรรยากาศดีขึ้นมาก จุดอ่อนของการฝึกอบรมคือการศึกษาคู่มือที่
ซึ่งจ่ายก่อนเวลาที่กำหนดเมื่อจบแล้ว กว่าที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะทยอยกันขึ้นมาที่ห้องประชุม
ทำให้เสียเวลาไปบ้างประมาณ 20 นาที จึงทำให้กิจกรรมอื่น ๆ ซ้ำไปทำให้การศึกษาชุดฝึก
อบรมเล่มที่ 14 ส่วนใหญ่ศึกษาไม่ทันเวลาประมาณร้อยละ 50 รวมทั้งมีการสอดแทรกนันทนาการ
ด้วย ซึ่งช่วยให้บรรยากาศคลายเครียดได้เพราะอากาศร้อน

สำหรับชุดฝึกอบรมเล่มที่ 15-20 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้นำไปศึกษาและฝึกปฏิบัติที่
โรงเรียนแล้วนำผลกลับมารายงานในช่วงที่ 3 ของการฝึกอบรม

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของครูที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของการฝึกอบรมช่วงที่ 3 วันที่ 1
(N = 115)

กิจกรรมในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา	107	93.04
2. การเข้าร่วมกิจกรรมมาตามนัด	107	93.04
3. การรายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 1,3 และ 7	115	100
4. การฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปจากแผ่นใส เล่มที่ 1-5	111	96.52
5. การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม	115	100
6. การศึกษาเทปโทรทัศน์เรื่องครูคือใคร	115	100
7. การรายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 9,10 และ 11	115	100
8. การฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปจากแผ่นใส เล่มที่ 6-10	115	100
9. การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ	115	100
10. การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม	95	82.61
11. การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผล	115	100

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมในช่วงที่ 3 วันที่ 1 มีครูเข้ารับการฝึกอบรม 115 คน คิดเป็นร้อยละ 89.84 ของจำนวนครูทั้งหมด ในจำนวนนี้มีผู้มาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลาจำนวน 107 คนหรือร้อยละ 93.04 จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์

และผู้เข้ารับการฝึกอบรมพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีท่าทางเหน็ดเหนื่อย ไม่ค่อยสดชื่น ส่วนใหญ่บอกว่ามีงานมากทั้งงานที่ฝึกปฏิบัติจากชุดฝึกอบรม และงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอน ซึ่งเป็นโครงการพิเศษที่ครูต้องช่วยกัน จึงไม่ค่อยมีเวลาให้กับการฝึกปฏิบัติครบถ้วนนัก ส่วนผู้ที่ขาดหายไปไม่สามารถมาเข้ารับการฝึกอบรมในช่วงที่ 3 ได้ั้นเนื่องจากติดราชการบ้างและป่วยบ้าง สำหรับผู้ที่เตรียมพร้อมจะมาเสนอรายงานนั้นได้ เตรียมกันในวันเสาร์ อาทิตย์บ้าง ตอนเย็นหลังเลิกเรียนแล้วบ้าง แล้วช่วยกันจัดทำรายงานเป็นเล่มเพื่อนำผลงานมาเสนอ ส่วนกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในวันนี้ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกคนคือการรายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 1, 3, 7, 9, 10 และ 11 การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมการศึกษาเทพโทรทัศน์การฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปจากแผ่นใส เล่มที่ 6-10 กิจกรรม-นันทนาการและการเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผล ส่วนกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมไม่ครบทุกคนคือ การเข้าร่วมกิจกรรมมาตามนัดมีผู้เข้าร่วมจำนวน 107 คน หรือร้อยละ 93.04 การฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปจากแผ่นใสเล่มที่ 1-5 มีผู้เข้าร่วมจำนวน 111 คนหรือร้อยละ 96.52 และการเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมมีผู้เข้าร่วมจำนวน 95 คนหรือร้อยละ 82.61 ตลอดการฝึกอบรมในวันนี้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการสนทนาแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มดี มีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันดี การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามแผนด้วยความราบรื่นดี แม้ว่าช่วงเช้าจะใช้เวลาเกินไปบ้างเล็กน้อยก็เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รายงานผลงานได้เต็มที่ จุดเด่นของการฝึกอบรมคือ กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมเรื่องต้นไม้คุณธรรม ผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้เตรียมตัวมาดีมาก มีอุปกรณ์พร้อมบัตรคำสั่งชัดเจนทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนในกลุ่มมีบทบาทได้ช่วยกันแต่งคำขวัญ และกลอนแทรกในการรายงานผลงานของกลุ่มด้วย และบางกลุ่มได้แสดงบทบาทที่สมมุติเรื่องแด่น้องผู้หิวโหยซึ่งเกี่ยวกับความเมตตาการุณา และสอดคล้องกับคุณธรรมที่กลุ่มนี้ได้รับ ผู้แสดงได้แสดงบทบาทสมมุติเป็นคนรับบริจาคแด่น้องผู้หิวโหย ได้เงินรวม 317.75 บาท สร้างความศรัทธาให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมาก และกลุ่มผู้แสดงได้มอบเงินจำนวนดังกล่าวให้ผู้ดำเนินการฝึกอบรมเพื่อเป็นทุนอาหารกลางวันสำหรับโรงเรียนโตกัใต้ที่อยู่ในกลุ่มวังศาลานี้ ปรากฏว่าผลการจับสลากโรงเรียนบ้านมะกอกหมู่ได้รับทุนนี้ไปดำเนินการ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนได้อนุโมทนาสาธุด้วยความปลื้มยินดี ในช่วงบ่ายมีกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมเรื่องเหรียญคุณธรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสนใจตั้งใจปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง มีการแบ่งกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติและสถานการณ์จำลอง

จำลอง บรรยากาศเป็นไปด้วยความสนุกสนาน สำหรับการรายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 9 นั้น เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการสาธิตร้องเพลงที่ครูได้ฝึกแต่งกันในโรงเรียน มีการร้องเพลงประกอบจังหวะอย่างสนุกสนานครึกครื้น เพราะใช้ทำนองของเพลงที่กำลังเป็นที่นิยมกันในขณะนั้น จุดค้อยของการฝึกอบรม เครื่องฉาย แผ่นใสคุณภาพไม่ดี ภาพไม่ชัดขัดประกบกับแผ่นใสที่สรุปชุดฝึกอบรมเล่มที่ 1-5 และ 6-10 นั้นเขียนตัวเล็กและมีรายละเอียดมากทำให้ไม่น่าสนใจ ผู้ดำเนินการฝึกอบรมบางคนบรรยายสรุปโดยการอ่านจากแผ่นใสทุกคำทำให้ไม่น่าสนใจเพราะน่าเสียงราบเรียบพูดไปเรื่อย ๆ ไม่เร้าความสนใจผู้ฟัง ผู้ฟังบางส่วนได้จับบันทึกจากการฟังด้วย การฉายสไลด์นั้นได้ฉายในห้องสื่อการสอนซึ่งอยู่ชั้นล่าง ผู้ชมบางส่วนที่อยู่ด้านหลังของห้องไม่ค่อยสนใจชมพากันยืนชมสื่อการสอนที่อยู่หลังห้องและคุยกันบ้างประมาณ 20 คน สไลด์ที่ฉายภาพไม่ชัด อีกประการหนึ่งในการเสนอรายงานผลการฝึกปฏิบัตินั้น ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เตรียมผู้ที่จะออกมารายงานไว้แล้ว เมื่อผู้ดำเนินการฝึกอบรมจับสลากได้คนที่ไม่ได้เตรียมมากก็จะมีการเปลี่ยนคนให้คนที่เตรียมมาออกไปรายงาน บางครั้งทำให้เสียเวลาต้องจับสลากใหม่หลายครั้ง เพราะผู้เข้ารับการฝึกอบรมอ้างว่าไม่ได้เตรียมมา

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของครูที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของการฝึกอบรมช่วงที่ 3 วันที่ 2

(N = 114)

กิจกรรมในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา	110	96.49
2. การเข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า	114	100
3. การรายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 15, 16, 17	114	100
4. การฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปจากแผ่น เล่มที่ 11-15	114	100
5. การศึกษาสไลด์ เรื่องการสอนข่าวและเหตุการณ์	114	100
6. การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม	114	100
7. การรายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 18, 19, 20	114	100
8. การฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปแผ่นใส เล่มที่ 16-20	114	100
9. การทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม	114	100
10. การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผล	114	100
11. การเข้าร่วมกิจกรรมอำลา	114	100

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าในช่วงที่ 3 วันที่ 2 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการฝึกอบรมมีครูมาเข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 114 คน หรือร้อยละ 89.06 ของจำนวนครูทั้งหมด ในจำนวนนี้มีครูมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา 110 คนหรือร้อยละ 96.49 กิจกรรมทุกกิจกรรมในวันนี้มีครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกคนได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า การรายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 15 ถึง 20 การฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปจากแผ่นใส เล่มที่ 11-15 และ 16-20 การศึกษาสไลด์เรื่องการสอนข่าวและเหตุการณ์ การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม การทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลและกิจกรรมอำลา จุดเด่นของการฝึกอบรมในวันนี้คือในช่วงของการฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปจากแผ่นใสเล่มที่ 11-15 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรับฟังด้วยความตั้งใจ มีผู้ซักถาม 2 คน เรื่องการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่มีความผิดปกติทางสมอง ผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ปทุมราช จากภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นกรรมการประเมินโครงการท่านหนึ่งที่ได้ไปสังเกตการณ์การฝึกอบรมในครั้งนี้ด้วย ให้ช่วยตอบปัญหาของผู้ถามปัญหานั้น ผู้ฟังตั้งใจฟังกันมากและสนใจคำแนะนำที่ได้รับจากอาจารย์ ส่วนการสรุปแผ่นใสเล่มที่ 16-20 ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปได้ดี น่าสนใจเร้าความสนใจ มีการกระตุ้นผู้ฟังโดยการยกตัวอย่างเหตุการณ์ใกล้ตัวมาประกอบการสรุปทำให้ผู้ฟังสนใจฟังตั้งใจมากกว่าครั้งก่อน ๆ เพราะพูดแต่จุดที่สำคัญ ๆ มิได้อ่านแผ่นใสเหมือนผู้อื่น สำหรับการดำเนินกิจกรรมในวันนี้มี การเตรียมความพร้อมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนเริ่มกิจกรรมเกือบทุกครั้งจึงทำให้การดำเนินกิจกรรมมีความกระชับ เป็นผลดีต่อการดำเนินกิจกรรมมากโดยเฉพาะกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม (เกมสร้างบ้าน) มีความตื่นตัว สนุกสนาน เป็นระเบียบ ให้ข้อคิดที่ดีในหลาย ๆ แง่ จุดด้อยของการฝึกอบรมคือแผ่นใสไม่ค่อยชัดเจน การเขียนแผ่นใสตัวเล็กบรรจुरายละเอียดมากเกินไป

ผลการประเมินพฤติกรรมในขณะฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือการฝึกอบรมทั้ง 5 วัน จากตารางที่ 10 ถึง ตารางที่ 14 สรุปได้ว่า พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั้นยังไม่บรรลุผลตามเกณฑ์การประเมิน เพราะผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมไม่ครบทุกคนในบางกิจกรรม ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมการฝึกอบรมตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ โดยสรุปแล้วกิจกรรมการฝึกอบรมทั้งสิ้น 5 วันมี 54 กิจกรรม (งค 1 กิจกรรม

ในวันแรก) มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าร่วมกิจกรรมครบทุกคนจำนวน 40 กิจกรรมใน 54 กิจกรรมหรือคิดเป็นร้อยละ 74.07 ของกิจกรรมทั้งหมด

4. ผลการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตก

จากการวิเคราะห์คะแนนของผลการวัดความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 105 คน โดยวัดก่อนและหลังการฝึกอบรม ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 15 ดังนี้

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบผลการวัดความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนก่อนและหลังการฝึกอบรม

ประเภทการสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการฝึกอบรม	105	86.99	6.816	2.28 *
หลังการฝึกอบรม	105	88.41	10.297	

* $P < .05$ [$.05t_{104} = 1.96$]

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เข้าอบรมในภาคตะวันตกระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเชื่อสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ว่า คะแนนเฉลี่ยของการวัดความเชื่อหลังการฝึกอบรมมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนของการวัดความเชื่อก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 38.10 ได้คะแนนลดลง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 5.71 ได้คะแนนเท่าเดิม และผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 56.19 ได้คะแนนเพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่า ความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั้น การฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตกเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน เพราะผู้เข้ารับการฝึก

อบรมได้คะแนนเฉลี่ยของการวัดความเชื่อภายหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนร่องในภาคตะวันตก

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 112 คน ผลการวิเคราะห์ที่ได้แสดงในตารางที่ 16 ดังนี้

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

ประเภทการสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการฝึกอบรม	112	33.12	4.57	14.39*
หลังการฝึกอบรม	112	39.23	4.75	

$$P < .05 \quad [.05t_{111} = 1.96]$$

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในภาคตะวันตก ระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาการเพิ่มของคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมแล้วพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรม ($\bar{X} = 39.23$) เพิ่มขึ้นจากก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X} = 33.12$) เป็น 6.11 คิดเป็น 10.18 % ของคะแนนเต็ม ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรมไม่ต่ำกว่า 15 % ของคะแนนเต็ม และจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนของการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 6.25 ได้คะแนนลดลง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 2.68 ได้คะแนนเท่าเดิม และผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 91.07 ได้คะแนนเพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่า ผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม การฝึกอบรมนร่องในภาคตะวันตกจัดได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแง่คะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การเรียนรู้ก็ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดในแง่ของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลัง การฝึกอบรมที่เพิ่มขึ้นไม่ถึง 15% ของคะแนนเต็ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. ผลการติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ 4 ตารางคือ

ตารางที่ 17 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของครู จำนวน
117 คน

ตารางที่ 18 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสังเกตการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนของครู จำนวน 12 คน

ตารางที่ 19 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสัมภาษณ์นักเรียน
จำนวน 60 คน ซึ่งสัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู 12 คน ที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่างในการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 20 เป็นการสรุปผลในด้านความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของครู
12 คน ซึ่งข้อมูลนี้สรุปจากการตอบแบบสอบถาม จากผลการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน และจากผลการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู
จำนวน 12 คน

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงไว้ในตารางทั้ง 4 ดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่นำความรู้จากการศึกษาไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

กิจกรรม	ความถี่ของการจัดกิจกรรม									
	บ่อยครั้ง		นาน ๆ ครั้ง		ไม่เคยเลย		ไม่มีความรู้		ไม่ระบุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สนทนายามเช้าหรือกิจกรรมเตรียมนักเรียนก่อนเข้าเรียน	88	75.21	23	19.66	5	4.27	1	0.86	0	0
2. เตรียมความพร้อมของนักเรียน	93	79.49	22	18.80	0	0	0	0	2	0
3. จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	84	71.80	32	27.35	1	0.86	0	0	0	0
4. เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน	68	58.12	42	35.90	6	5.13	0	0	1	0.86
5. อ่านข่าวและเหตุการณ์	57	48.72	40	34.19	17	0.15	1	0.86	2	1.71
6. ใช้สื่อประกอบการสอน	87	74.36	26	22.22	4	3.42	0	0	0	0
7. ใช้เพลงประกอบการสอน	63	53.85	41	35.04	12	10.26	0	0	1	0.86
8. เกม	47	40.17	63	53.85	3	2.56	1	0.86	3	2.56
9. สำนึก	51	43.59	56	47.86	9	7.69	1	0.86	0	0
10. ทดลอง	24	20.51	61	52.14	30	25.64	2	1.71	0	0
11. แสดงบทบาทสมมติ	40	34.19	65	55.56	10	8.55	2	1.71	0	0
12. สถานการณ์จำลอง	24	20.51	70	59.83	20	17.09	2	1.71	1	0.86

ตารางที่ 17 (ต่อ)

กิจกรรม	ความถี่ของการจัดกิจกรรม									
	บ่อยครั้ง		นาน ๆ ครั้ง		ไม่เคยเลย		ไม่มีความรู้		ไม่ระบุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
13. แสดงละคร	15	12.82	68	58.12	29	24.79	2	1.71	3	2.56
14. กรณีตัวอย่าง	46	39.32	50	42.74	20	17.09	1	0.86	0	0
15. บรรยาย อธิบาย	83	70.94	25	21.37	8	6.84	1	0.86	0	0
16. อภิปราย	55	47.01	33	28.21	24	20.51	3	2.56	1	0.86
17. โต้เวที	11	9.40	52	44.44	51	43.59	3	2.56	0	0
18. ใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน	67	57.27	35	29.92	15	12.82	0	0	0	0
19. เชิญวิทยากรมาบรรยาย-สาธิต	8	6.84	42	35.90	65	55.56	2	1.71	0	0
20. ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด	36	30.79	64	54.70	16	13.68	1	0.86	0	0
21. ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ	67	57.27	42	35.90	5	4.27	1	0.86	2	1.71
22. ให้การเสริมแรงนักเรียน	95	81.20	22	18.80	0	0	0	0	0	0
23. สรุบบทเรียน	103	88.34	14	11.97	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 17 (ต่อ)

กิจกรรม	ความถี่ของการจัดกิจกรรม									
	บ่อยครั้ง		นาน ๆ ครั้ง		ไม่เคยเลย		ไม่มีความรู้		ไม่ระบุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
24. สอนซ่อมเสริม	67	57.27	44	37.61	6	5.13	0	0	0	0
25. ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน	95	81.20	20	17.09	2	1.71	0	0	0	0
26. ทดสอบก่อนเรียน	38	32.48	60	51.28	16	13.68	1	0.86	2	1.71
27. ทดสอบหลังเรียน	84	71.80	31	26.50	1	0.86	1	0.86	0	0
28. ศึกษาหลักสูตรและแผนการสอน	102	87.20	14	11.97	0	0	0	0	1	0.86
29. จัดป้ายนิเทศตรงตามเนื้อหาที่สอน	52	44.44	34	29.06	30	25.64	0	0	1	0.86
30. ให้ความสำคัญแก่นักเรียนทั้งเรื่องการเรียน และเรื่องส่วนตัว	71	60.68	41	35.04	3	2.56	0	0	2	1.71
31. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครูเพื่อ ปรับปรุงการเรียนการสอน	75	64.10	39	33.33	2	1.71	0	0	1	0.86
32. สร้างและใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล ด้วยตนเอง	54	46.15	48	41.03	13	11.11	1	0.86	1	0.86

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการเรียนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ครูส่วนใหญ่ตั้งแต่ร้อยละ 53.85 ถึง ร้อยละ 88.34 ปฏิบัติในระดับบ่อยครั้ง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ สรุบทเรียน ศึกษาหลักสูตรและแผนการสอน ให้การเสริมแรงนักเรียน ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน สนทนายามเข้าหรือกิจกรรมเตรียมนักเรียนก่อนเข้าเรียน ใช้สื่อประกอบการสอน จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน ทดสอบหลังเรียน บรรยาย อธิบายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครู เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งเรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัว เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ ใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน สอนซ่อมเสริม และใช้เพลงประกอบการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ครูส่วนใหญ่ตั้งแต่ร้อยละ 42.74 ถึง ร้อยละ 59.83 ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ สถานการณ์จำลอง แสดงละคร แสดงบทบาทสมมติ ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด เกม ทดลอง ทดสอบก่อนเรียน สาริต โต้วาทีและกรณีตัวอย่าง และกิจกรรมที่ครูร้อยละ 55.55 ปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่เคยเลยคือการเชิญวิทยากรมาบรรยาย-สาริต

สรุปได้ว่ากิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ครูร้อยละ 80 ขึ้นไปปฏิบัติได้แก่ สนทนายามเข้าหรือกิจกรรมเตรียมนักเรียน เตรียมความพร้อมของนักเรียน จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน อ่านข่าวและเหตุการณ์ ใช้สื่อประกอบการสอน ใช้เพลงประกอบการสอน เกม สาริต แสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่าง บรรยาย สาริต ใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ ให้การเสริมแรงนักเรียน สรุบทเรียน สอนซ่อมเสริม ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน ทดสอบก่อนและหลังเรียน ศึกษาหลักสูตรและแผนการสอน ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งเรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัว แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และการสร้างและใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลด้วยตนเอง ส่วนกิจกรรมที่ครูต่ำกว่าร้อยละ 80 ปฏิบัติได้แก่ ทดลอง แสดงละคร อภิปราย โต้วาที การเชิญวิทยากรมาบรรยาย-สาริต และการจัดป้ายนิเทศตรงตามเนื้อหาที่สอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู 12 คน

ตารางที่ 18 ร้อยละของครูที่นำความรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. สันทนาการเข้าหรือกิจกรรมเตรียมนักเรียนก่อน เข้าเรียน	6	50.00
2. เตรียมความพร้อมของนักเรียน	7	58.33
3. จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	10	83.33
4. เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน	7	58.33
5. อ่านข่าวและเหตุการณ์	9	75.00
6. ใช้สื่อประกอบการสอน	11	91.67
7. ใช้เพลงประกอบการสอน	9	75.00
8. เกม	4	33.33
9. สาธิต	6	50.00
10. ทดลอง	1	8.33
11. แสดงบทบาทสมมติ	7	58.33
12. สถานการณ์จำลอง	1	8.33
13. แสดงละคร	0	0
14. กรณีตัวอย่าง	1	8.33
15. บรรยาย อธิบาย	12	100
16. อภิปราย	1	8.33
17. โต้เวที	0	0
18. ใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน	9	75.00
19. เชิญวิทยากรมาบรรยายสาธิต	1	8.33
20. ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด	0	0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสัมภาษณ์นักเรียน 60 คน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของครู 12 คน

ตารางที่ 19 ร้อยละของครูที่ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. สันทนาการเข้าหรือกิจกรรมเตรียมนักเรียน เข้าเรียน	12	100
2. เตรียมความพร้อมของนักเรียน	12	100
3. จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	12	100
4. เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน	12	100
5. อ่านข่าว และเหตุการณ์	12	100
6. ใช้สื่อประกอบการสอน	12	100
7. ใช้เพลงประกอบการสอน	11	91.67
8. เกม	11	91.67
9. สำนิต	11	91.67
10. ทดลอง	4	33.33
11. แสดงบทบาทสมมุติ	8	66.67
12. สถานการณ์จำลอง	5	41.67
13. แสดงละคร	4	33.33
14. กรณีตัวอย่าง	7	58.33
15. บรรยาย อธิบาย	12	100
16. อภิปราย	10	83.33
17. โต้เวที	2	16.67
18. ใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน	12	100
19. เชิญวิทยากรมาบรรยาย-สำนิต	0	0
20. ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด	10	83.33

สรุปได้ว่ากิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูอายุละ 80 ขึ้นไปปฏิบัติได้แก่ สันทน
 ยามเช้าหรือกิจกรรมเตรียมนักเรียนก่อนเข้าเรียน การเตรียมความพร้อมของนักเรียน
 จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน อ่านข่าวและเหตุการณ์
 ใช้สื่อประกอบการสอน ใช้เพลงประกอบการสอน เกม สำนึก บรรยาย อธิบาย
 อภิปราย ใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด ใ้การเสริม
 แรงนักเรียน สรุปบทเรียน สอนซ่อมเสริม ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน และทดสอบหลังเรียน
 ส่วนกิจกรรมที่เหลือครูต่ำกว่าอายุละ 80 ใ้ปฏิบัติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถาม จากผลการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของครู จำนวน 12 คน และจากการสัมภาษณ์นักเรียน จำนวน 60 คน ปรากฏผลใน ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของครู จำนวน 12 คน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 20 ดังนี้

ตารางที่ 20 ร้อยละของกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำไปใช้ในการ ปฏิบัติงาน

คนที่	จำนวนกิจกรรมจาก 32 กิจกรรม	ร้อยละ
1	24	75.00
2	25	78.13
3	24	75.00
4	29	90.63
5	19	59.38
6	25	78.13
7	24	75.00
8	28	87.50
9	30	93.75
10	26	81.25
11	25	78.13
12	30	93.75

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการเรียนการสอนจำนวน 32 กิจกรรม ในแบบสอบถาม แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ครูได้รับการฝึกอบรม มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 5 คน ได้แก่ คนที่ 4, 8, 9, 10 และ 12 ที่นำความรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 26 ถึง 30 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 81.25 ถึง ร้อยละ 93.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ว่าครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่ตั้งไว้อย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนกิจกรรมที่ระบุไว้ในโครงการฝึกอบรม และมีครูอีกจำนวน 7 คน ได้แก่คนที่ 1, 2, 3, 5, 6, 7 และ 11 ที่นำความรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ต่ำกว่าเกณฑ์ กล่าวคือได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 19 ถึง 25 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 59.83 ถึง 78.13

สรุปได้ว่า ผลการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูที่ผ่านการฝึกอบรมนําร่อง ในภาคตะวันตก ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของการประเมิน เพราะครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ไม่ครบทุกคน ฉะนั้นการฝึกอบรมนําร่องจึงยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

จากผลการประเมินการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตก ข้อที่ 4, 5 และ 6 ได้แก่ ผลการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอน ผลการเรียนรู้ และผลการติดตามประเมินผลในด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตก สรุปได้ว่า ในด้านความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตก บรรลุผลตามเกณฑ์ที่วางไว้ เพราะผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้คะแนนเฉลี่ยของการวัดความเชื่อ หลังการฝึกอบรมมากกว่าคะแนนของการวัดความเชื่อก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตก บรรลุผลสมควรความมุ่งหมายในแง่ของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรมที่เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผลการเรียนรู้อยังไม่บรรลุผลสมควรความมุ่งหมายในแง่ของการเพิ่มของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรมที่เพิ่มขึ้นไม่ถึง 15 % และในด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตกยังไม่บรรลุผลตามเกณฑ์ เพราะครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ไม่ครบทุกคน

ผลการศึกษาศาภาพการใช้สื่อการสอนของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาค
ตะวันตก

การศึกษาศาภาพการใช้สื่อการสอนของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันตก
นี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ

1. ปริมาณการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง
ที่ 21

2. ระดับความต้องการสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ
ในตารางที่ 22

และระดับความต้องการงานบริการที่ต้องการได้รับจากห้องสื่อการสอนในโรงเรียน
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 23

3. ระดับความเป็นปัญหาในการเลือกและจัดหาสื่อการสอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ปรากฏในตารางที่ 24

ระดับความเป็นปัญหาในการเลือกและการใช้สื่อการสอน ผลการวิเคราะห์ปรากฏ
ในตารางที่ 25

ระดับความเป็นปัญหาในด้านคุณภาพและปริมาณของสื่อการสอน ผลการวิเคราะห์
ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 26

และระดับความเป็นปัญหาในด้านบริการสื่อการสอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ปรากฏในตารางที่ 27

การศึกษาศาภาพการใช้สื่อการสอนของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาค
ตะวันตก มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 21 ร้อยละของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ

รายการสื่อการสอน	ปริมาณการใช้สื่อการสอน				
	ไม่มี	มีแต่ไม่เคยใช้	1-3 ครั้ง	4-6 ครั้ง	มากกว่า 6 ครั้ง
1. รูปภาพ ภาพถ่าย	-	5.62	20.22	11.23	62.95
2. แผนภูมิ แผนสถิติ	-	13.75	31.25	12.50	42.50
3. แผนที่ ลูกโลก	-	53.75	26.25	17.50	2.50
4. ของจริง	-	3.53	20.00	9.41	67.06
5. ของจำลอง	-	26.74	27.91	13.95	31.40
6. หุ่น	-	31.76	12.94	11.76	8.24
7. ซอกลูก	-	6.82	12.50	14.77	65.91
8. กระดานดำ	-	-	1.14	3.41	95.45
9. บัตรคำ	-	22.09	6.98	9.30	61.63
10. แผนป้ายสำลี	13.10	57.72	11.90	4.76	34.52
11. ป้ายนิเทศ	3.57	7.14	21.43	8.33	59.52
12. สิ่งพิมพ์ เช่น ตำรา แบบเรียน คู่มือครู ฯลฯ	-	-	1.15	5.75	93.10
13. บทเรียนสำเร็จรูป	80.28	7.04	4.23	-	8.45
14. ชุดการสอน	30.00	28.00	26.67	4.00	9.33
15. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	98.70	-	-	-	1.30
16. เครื่องฉายภาพยนตร์	100	-	-	-	-
17. เครื่องฉายภาพนิ่ง	53.49	32.56	9.30	3.49	1.16
18. เครื่องฉายภาพเลื่อน	100	-	-	-	-
19. เครื่องเล่นเทปแบบตลับ	-	29.17	18.75	5.21	46.88
20. เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์	79.35	13.04	7.61	-	-
21. วิทยุ	-	39.13	36.23	4.35	20.29

จากตารางที่ 21 แสดงว่าปริมาณการใช้สื่อการสอนที่ครูส่วนใหญ่ตั้งแต่ร้อยละ 59.52 ถึง ร้อยละ 95.45 ใช้มากกว่า 6 ครั้ง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ กระดาน คำ สิ่งพิมพ์ เช่น ตำรา แบบเรียน คู่มือครู ฯลฯ ของจริง ซออล์กส์ รูปภาพ ภาพถ่าย บัตรคำ และป้ายนิเทศ สื่อการสอนที่ครูตั้งแต่ร้อยละ 53.75 ถึง ร้อยละ 57.72 มีแต่ไม่เคยใช้คือ แผนที่ ลูกโลก และแผนป้ายสำลี สื่อการสอนที่ครูตั้งแต่ร้อยละ 53.49 ถึง ร้อยละ 100 ไม่มี เรียงลำดับจากมากไปได้น้อยได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพเลื่อน เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ บทเรียนสำเร็จรูป เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ และเครื่องฉายภาพนิ่ง

สื่อการสอนที่ครูส่วนใหญ่ตั้งแต่ร้อยละ 60.87 ถึง ร้อยละ 100 ได้นำมาใช้ตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป ได้แก่ รูปภาพ ภาพถ่าย แผนภูมิ แผนสถิติ ของจริง ของจำลอง ซออล์กส์ กระดานคำ บัตรคำ ป้ายนิเทศ สิ่งพิมพ์ เช่น ตำรา แบบเรียน คู่มือครู ฯลฯ เครื่องเล่นเทปแบบตลับ และวิทยุ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ระดับความต้องการสื่อการสอนของครูผู้เข้ารับการอบรมาร่องในภาค
ตะวันตก

รายการสื่อการสอน	มัธยมศึกษา	ระดับความต้องการ
1. รูปภาพ ภาพถ่าย	3.5	มาก
2. แผนภูมิ แผนสถิติ	2.9	ปานกลาง
3. แผนที่ ลูกโลก	2.6	ปานกลาง
4. ของจริง	3.8	มาก
5. ของจำลอง	3.5	มาก
6. หุ่น	2.9	ปานกลาง
7. ซอกลูก	3.0	ปานกลาง
8. กระดานดำ	3.7	มาก
9. บัตรคำ	3.6	มาก
10. แผนป้ายสไลด์	2.9	ปานกลาง
11. ป้ายนิเทศ	3.5	มาก
12. สิ่งพิมพ์ เช่น ตำรา แบบเรียน คู่มือครู ฯลฯ	4.0	มาก
13. บทเรียนสำเร็จรูป	3.7	มาก
14. ชุดการสอน	3.6	มาก
15. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	2.9	ปานกลาง
16. เครื่องฉายภาพยนตร์	2.6	ปานกลาง
17. เครื่องฉายภาพนิ่ง	2.8	ปานกลาง
18. เครื่องฉายภาพเลื่อน	2.7	ปานกลาง
19. เครื่องเล่นเทปแบบตลับ	3.4	ปานกลาง
20. เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์	2.9	ปานกลาง
21. วิทยุ	2.7	ปานกลาง

จากตารางที่ 22 แสดงว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมนำร่องในภาคตะวันตกมีความต้องการสื่อการสอนในระดับมากในประเภท รูปภาพ ภาพถ่าย ของจริง ของจำลอง กระดานดำ บัตรคำ ป้ายนิเทศ สิ่งพิมพ์ เช่น ตำรา ฯลฯ บทเรียนสำเร็จรูปและชุดการสอน ส่วนรายการสื่อการสอนที่ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความต้องการในระดับปานกลาง ได้แก่ แผนภูมิ แผนสถิติ แผนที่ ลูกโลก หุ่น ซอล์กีสี่ แผ่นป้ายสำลี เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพนิ่ง เครื่องฉายภาพเลื่อน เครื่องเล่นเทปแบบตลับ เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ และวิทยุ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 ระดับความต้องการงานบริการที่ต้องการได้จากห้องสื่อการสอนในโรงเรียน
ของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมในภาคตะวันตก

รายการ	มาตรฐาน	ระดับความต้องการ
1. ต้องการให้อาจารย์ประจำห้องสื่อการสอน ให้คำแนะนำในการเลือกและใช้สื่อการสอน	3.1	ปานกลาง
2. การเผยแพร่ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการผลิต สื่อการสอน	3.4	ปานกลาง
3. เผยแพร่ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการใช้และ ดูแลรักษาสื่อการสอน	3.3	ปานกลาง
4. จัดทำเอกสารเผยแพร่เพื่อแสดงรายการ สื่อการสอนของห้องสื่อและหน่วยงานภายนอก	3.5	มาก
5. จัดเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในการใช้สื่อ การสอน เช่น การฉายภาพยนตร์ สไลด์ เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ ฯลฯ	3.5	มาก
6. จัดหาเครื่องมือในการผลิตสื่อการสอนไว้บริการ เช่น เครื่องเขียน ฯลฯ	3.7	มาก
7. จัดระบบติดต่อภายในที่เอื้ออำนวยให้เกิดความ สะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างห้อง สื่อกับอาจารย์ผู้สอน	3.4	ปานกลาง
8. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้และ การผลิตสื่อการสอนในโรงเรียน เช่น การใช้ เครื่องเสียง การใช้เครื่องฉาย การผลิตชุด การสอน ฯลฯ	3.5	มาก
9. ผลิตสื่อการสอนตามรายวิชาต่าง ๆ ร่วมกับ ผู้สอน	3.5	มาก

จากตารางที่ 23 แสดงว่า ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความต้องการที่จะได้รับบริการจากห้องสื่อการสอนในระดับมากในด้าน การจัดทำเอกสารเผยแพร่ เพื่อแสดงรายการสื่อการสอนจากห้องสื่อและหน่วยงานภายนอก การจัดเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องฉาย ต้องการให้จัดหาเครื่องมือในการผลิตสื่อการสอนไว้บริการเช่น เครื่องเขียน ฯลฯ ต้องการให้มีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้และการผลิตสื่อการสอนในโรงเรียน เช่นการใช้เครื่องเสียง เครื่องฉาย การผลิตชุดการสอน ฯลฯ และต้องการให้มีการผลิตสื่อการสอนตามรายวิชาต่าง ๆ รวมทั้งผู้สอน ส่วนความต้องการด้านอื่น ๆ นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ระดับความเป็นปัญหาในการเลือกและการจัดหาสื่อการสอน

ปัญหา	มัธยฐาน	ระดับความเป็นปัญหา
1. ความยุ่งยากซับซ้อน ในการเตรียมสื่อการสอนและสถานที่	2.1	น้อย
2. เวลาที่ใช้ในการเตรียมสื่อการสอน	2.3	น้อย
3. งบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ	2.8	ปานกลาง
4. ทักษะในการผลิตสื่อการสอน เช่น การประดิษฐ์อักษร การเขียนรูป	2.7	ปานกลาง
5. เครื่องมือในการผลิตสื่อการสอน	3.2	ปานกลาง
6. สถานที่เฉพาะสำหรับผลิตสื่อการสอน	2.4	น้อย
7. ความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกับห้องสื่อฯ	2.0	น้อย
8. ที่ตั้งของห้องสื่อฯ อยู่ห่างไกลจากห้องเรียน	1.5	น้อย
9. รายชื่อและประเภทของสื่อการสอนภายในโรงเรียน	2.4	น้อย
10. ข้อมูลของแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอกโรงเรียน	2.5	ปานกลาง

จากตารางที่ 24 แสดงว่า ผู้เข้ารับการอบรมฯ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นว่าการเลือกและการจัดหาสื่อการสอนในรายการที่ 3, 4, 5 และ 10 มีความเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ งบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ ทักษะในการผลิตสื่อการสอน เช่น การประดิษฐ์อักษร การเขียนรูป เครื่องมือในการผลิตสื่อ และ ข้อมูลจากแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอกโรงเรียน ส่วนในรายการอื่น ๆ มีความเป็นปัญหาในระดับน้อย

ตารางที่ 25 ระดับความเป็นปัญหาในการเลือกและการใช้สื่อการสอน

ปัญหา	มัธยฐาน	ระดับความเป็นปัญหา
1. การเลือกสื่อการสอนให้ตรงกับเนื้อหาวิชา ที่สอน	2.0	น้อย
2. ความรู้และประสบการณ์ในการใช้สื่อการสอน	1.9	น้อย
3. ช่วงของเวลาที่จะเอื้ออำนวยให้ใช้สื่อการสอน	2.2	น้อย
4. ความชำนาญในการใช้เครื่องเสียง เครื่องฉาย	2.6	ปานกลาง
5. ความสามารถในการใช้สื่อการสอนประเภท บัตรคำ รูปภาพ เป็นต้น	1.0	น้อยที่สุด
6. ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในการใช้ สื่อการสอนในห้องเรียน เช่น มีเสียงรบกวน มาก อากาศร้อนเกินไป เป็นต้น	2.1	น้อย

จากตารางที่ 25 แสดงว่า ผู้เข้ารับการอบรมนำร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นว่า การเลือกและการใช้สื่อการสอนในรายการที่ 5 มีความเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดได้แก่ ความสามารถในการใช้สื่อการสอนประเภทบัตรคำ รูปภาพ เป็นต้น ความชำนาญในการใช้เครื่องเสียง เครื่องฉายมีความเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายการอื่นมีความเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 26 ระดับความเป็นปัญหาในด้านคุณภาพและปริมาณของสื่อการสอน

ปัญหา	มัธยมฐาน	ระดับความเป็นปัญหา
1. คุณภาพและความทันสมัยของสื่อการสอน	2.3	น้อย
2. ความสอดคล้องของสื่อการสอนกับจุดมุ่งหมายของวิชาที่สอน	2.0	น้อย
3. ความเพียงพอของสื่อการสอน กับความต้องการของครู	2.7	ปานกลาง
4. สถานที่สำหรับใช้สื่อประเภทเครื่องฉาย	3.0	ปานกลาง

ตารางที่ 26 แสดงว่า ผู้เข้ารับการอบรมร่ำรองในภาคตะวันออกเฉียงใต้มีความคิดเห็นว่าคุณภาพและปริมาณของสื่อการสอนในรายการที่ 1 และ 2 มีความเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อยได้แก่ คุณภาพและความทันสมัยของสื่อการสอน และความสอดคล้องของสื่อการสอนกับจุดมุ่งหมายของวิชาที่สอน ส่วนรายการที่ 3 และ 4 มีความเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ความเพียงพอของสื่อการสอนกับความต้องการของครู และสถานที่สำหรับใช้สื่อประเภทเครื่องฉาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ระดับความเป็นปัญหาในด้านการบริการสื่อการสอน

ปัญหา	มัธยฐาน	ระดับความเป็นปัญหา
1. การประชาสัมพันธ์รายการสื่อการสอนไปยัง ผู้ใช้	2.4	น้อย
2. ผู้ช่วยบริการในการใช้สื่อการสอน	2.4	น้อย
3. ความสะดวกในการขอใช้สื่อการสอนจาก ห้องสื่อการสอน	1.8	น้อย
4. ผู้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการผลิต สื่อการสอน	2.5	ปานกลาง
5. การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ในการผลิตสื่อ และการใช้สื่อการสอน	2.7	ปานกลาง
6. ความทันสมัยของข้อมูลที่แสดงรายการสื่อ การสอนของแหล่งบริการภายนอกโรงเรียน	2.5	ปานกลาง

จากตารางที่ 27 แสดงว่า ผู้เข้ารับการอบรมนำร่องภาคตะวันตก มีความคิดเห็น
ว่า การบริการสื่อการสอนในรายการที่ 4, 5 และ 6 มีความเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
ได้แก่ ผู้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการผลิตสื่อการสอน การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ในการ
ผลิตสื่อการสอนและการใช้สื่อการสอน และความทันสมัยของข้อมูลที่แสดงรายการสื่อการสอน
ของแหล่งบริการภายนอกโรงเรียน

ผลการศึกษาสภาพการใช้สื่อการสอนของครูที่ผ่านการฝึกอบรมนำร่องในภาคตะวัน
ตก สรุปได้ว่าสื่อการสอนที่ครูส่วนใหญ่ใช้มากกว่า 6 ครั้ง ได้แก่ กระดานดำ สิ่งพิมพ์เช่น
ตำรา แบบเรียน คู่มือครู ฯลฯ ของจริง ซออล์กสี รูปภาพ ภาพถ่าย บัตรคำ และ
ป้ายนิเทศ ส่วนสื่อการสอนที่มีแต่ไม่เคยใช้ได้แก่ แผนที่ ลูกโลก และแผ่นป้ายสไลด์ สื่อ

การสอนที่ครูส่วนใหญ่ไม่มีได้แก่เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพเคลื่อน เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ บทเรียนสำเร็จรูป เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์และเครื่องฉายภาพนิ่ง

ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ มีความต้องการสื่อการสอนในระดับมากในประเภทของรูปภาพ ภาพถ่าย ของจริง ของจำลอง กระดานคำ บัตรคำ ป้ายนิเทศ สิ่งพิมพ์เช่น ตำรา แบบเรียน คู่มือครู ฯลฯ บทเรียนสำเร็จรูปและชุดการสอน ในด้านความต้องการที่จะได้รับบริการจากห้องสื่อการสอนในระดับมากได้แก่ การจัดทำเอกสารเผยแพร่รายการสื่อการสอน ความช่วยเหลือในการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องฉาย เครื่องมือในการผลิตสื่อการสอน เช่น เครื่องเขียน การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการผลิตสื่อการสอน และการผลิตสื่อการสอนตามรายวิชาต่าง ๆ รวมทั้งผู้สอน

ในด้านปัญหาเกี่ยวกับการเลือกและการจัดหาที่เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่งบประมาณในการจัดซื้อ ทักษะและเครื่องมือในการผลิตและ ข้อมูลจากแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอกโรงเรียน ส่วนความชำนาญในการใช้สื่อประเภทเครื่องฉายมีปานกลางในด้านคุณภาพและปริมาณของสื่อการสอนที่เป็นปัญหาในระดับปานกลางคือ ความเพียงพอของสื่อการสอนกับความต้องการของครูและสถานที่สำหรับใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องฉาย สำหรับปัญหาในการบริการนั้นมีปัญหาในระดับปานกลางได้แก่ การให้ความรู้ คำแนะนำ และช่วยเหลือในการผลิตสื่อการสอน และความทันสมัยของข้อมูลที่แสดงรายการสื่อการสอนของแหล่งบริการภายนอกโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย